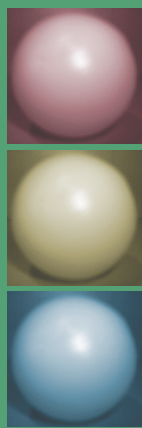

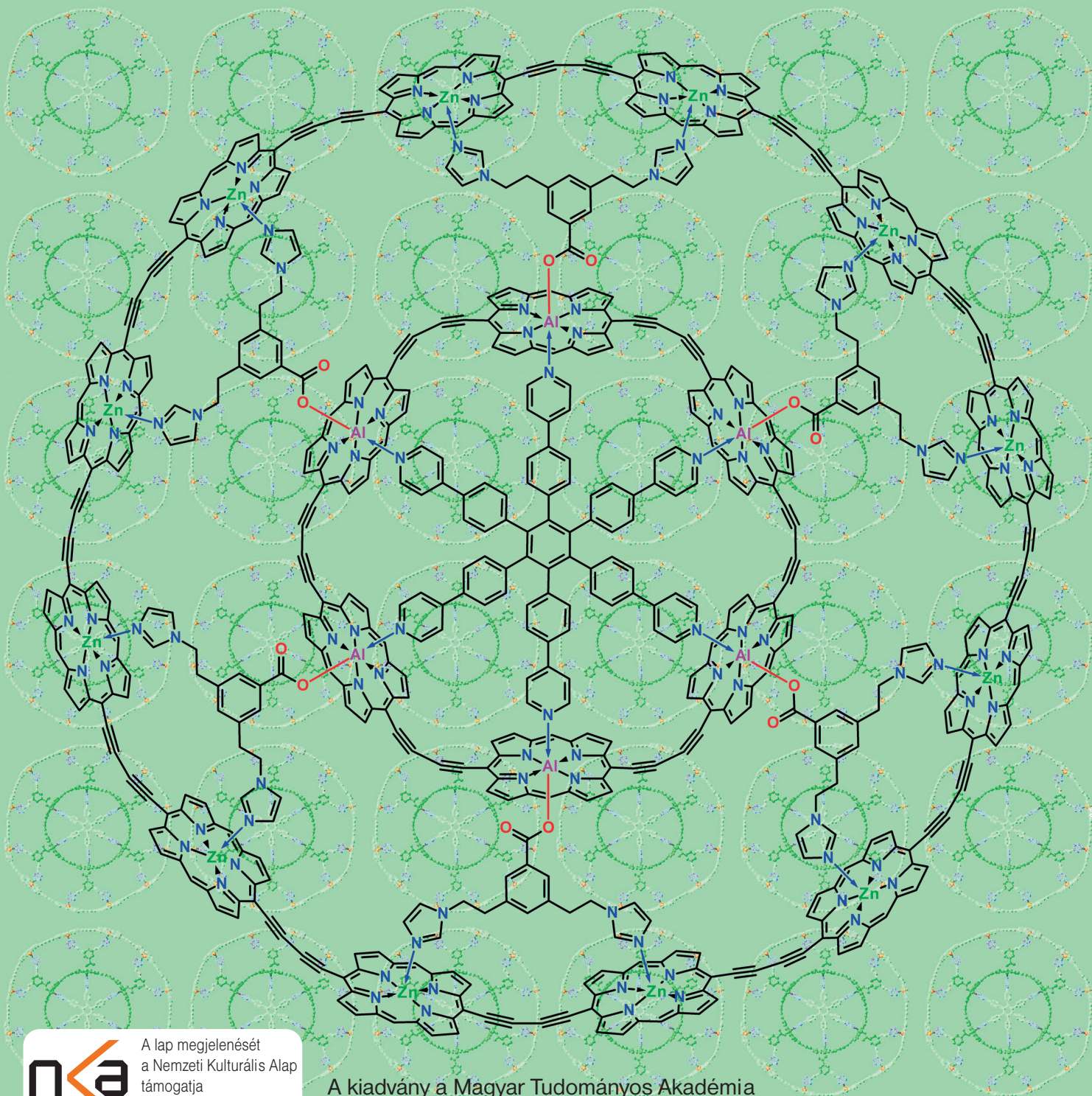
A TARTALOMBÓL:

- A 2015. évi Nobel-díjak
- A hasadó élesztőgomba sejtciklusa
- Multifunkciós polimerek
- Pécsi karotinoidkémiai kutatások
- EuCheMS-hírlevél, 2016. február

MAGYAR KÉMIKUSOK LAPJA

A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE HAVONTA MEGJELENŐ FOLYÓIRATA • LXXI. ÉVFOLYAM • 2016. FEBRUÁR • ÁRA: 850 FT

 A lap megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap
támogatja
Nemzeti Kulturális Alap

A kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia
támogatásával készült

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
JANÁKY CSABA, LENTE GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
SZEKERES GÁBOR örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
JUHÁSZ JENŐNÉ, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
KÖRTVÉLYESI ZSOLT,
KÖRTVÉLYESSY GYULA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
RÁCZ LÁSZLÓ, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás és kötés: Mester Nyomda
Felelős vezető: ANDERLE LAMBERT
Tel./fax: 36-1-455-5050

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)

Az elmúlt év vége felé számos előadást hallgathattunk meg az Európai Unió eddigi legnagyobb kutatási és innovációs programja, a 2014–2020. évekre szóló Horizon(t)2020 keretprogram első évében nyert tapasztalatokról, eredményekről. A program irányítói 2015-ben érdekes és tanulságos statisztikai adatokat tartalmazó kiadványt állítottak össze a 2014. december 1-jével lezárult első száz pályázati felhívás adatainak feldolgozása alapján. Az eredményeket, tapasztalatokat részletesen ismertető brosúra megtalálható a H2020 keretprogram honlapján. A magyar pályázóknak ezenfelül messzemenően ajánlhatjuk a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal honlapjának tanulmányozását. Itt a tapasztalatokat és a pályázati lehetőségeket ismertető számos előadás anyagán, a programokra vonatkozó magyar nyelvű információkon túl kiemelkedő értéket képvisel a Nemzeti Kapcsolattartó Pontokkal (NCP) és a Programbizottsági Tagokkal (PC) való kapcsolatfelvétel lehetősége. A tapasztalt pályázók tudják, hogy az NCP-k értékes segítséget nyújthatnak a pályázatok kidolgozásához, benyújtásához szükséges kapcsolatok építésében, de a jelenlegi, igen összetett tematikájú program területén való eligazodásban, a pályázati felhívások közötti helyes választásban segítségük, szerepük jelentősége a korábbiakat messze felülmúlja.

A tapasztalatokról, eredményekről szeretnék néhány információt megosztani a kedves olvasókkal. Az első száz pályázati felhívásra benyújtott, a pályázati előírásoknak megfelelő, tehát befogadható pályázatok elemzésével megállapítható, hogy a H2020 program rendkívül népszerű mind az egyetemeken, kutatóintézetek, mind a vállalkozások körében. Több mint 36 ezer befogadható pályázatot nyújtottak be valamennyi gazdasági szektorból, ezek között a nyertesek aránya – a finanszírozási korlátok miatt – mintegy 14% volt. Az értékelők kiemelik, hogy a sikeres pályázók 38%-a az EU által támogatott korábbi K+F programokban nem vett részt, tehát új pályázónak számít, és ezek között is 1100 a kis és közepes méretű vállalkozás. Az adminisztratív eljárások radikális egyszerűsítése következtében a nyertes pályázók 95%-ával sikerült megkötni a támogatási szerződést az előírt nyolc hónapon belül.

A magyar részvételről a fentiekben említett időszakban a következő adatokat emelhetjük ki: az aláírt szerződések alapján 171 nyertes pályázat összesen 38,5 millió eurót nyert el, a legtöbb magyar pályázó a „Research and Innovation action” típusú programokban volt sikeres, továbbá Budapest és Pest megyében működik a legtöbb nyertes szervezet.

Bízgatjuk az érdeklődőket, hogy keressék a pályázati lehetőségeket. A releváns honlapok: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>, <http://nkfih.gov.hu/nemzetkozi-tevekenyseg/horizont-2020>.

Buzás Ilona

Buzás Ilona,

az MKL szerkesztőbizottságának tagja

TARTALOM

NOBEL-DÍJ, 2015

- Gyurcsik Béla:** A sejtek DNS-javító mechanizmusainak molekuláris szintű magyarázatával kapcsolatos kutatások érdemelték ki a kémiai Nobel-díjat 2015-ben **34**
- Szendrei Kálmán, Csupor Dezső:** Megosztott Nobel-díj két természetes eredetű gyógyszermolekula felfedezéséért **36**
- Horváth Dezső:** Neutrínóoszilláció és neutrínótömeg. Fizikai Nobel-díj, 2015 **38**

HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA

- Sveiczzer Ákos, Horváth Anna:** A hasadó élesztőgomba sejtciklusa. Mérések mikroszkópos filmekben, matematikai modellezés, filogenetika **41**
- EuCheMS Newsletter, 2016. február **45**

VEGYIPAR- ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Bruckner-termi előadások

- Karger-Kocsis József:** Multifunkciós polimerek és kompozitjaik. A Diels–Alder-reakció szerepe **49**
- Agócs Attila:** A pécsi karotinoidkémiai kutatások napjainkban **50**
- Budai Iván:** A magyar vegyipar teljesítményéről és perspektíváiról **53**

KÖNYVISMERTETÉS

- Inzelt György:** Than Károly és a szerves kémia. Gondolatok egy 2015 őszen megjelent könyv kapcsán **58**
- Éles János, Túrós György:** Áramlásos kémia (Flow chemistry. F. Darvas, V. Hessel, Gy. Dorman (Eds.)) **60**

KITEKINTÉS

- Patkós András:** Egy klasszikus tökéleteségű természettörvény centenáriuma **62**

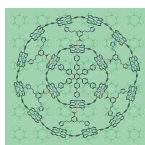
VEGYÉSZLELETEK

- Lente Gábor** rovata **64**

EGYESÜLETI ÉLET

- A HÓNAP HÍREI** **66**

- 67**

Címlap:
Matrijoska-porfirin
– a hónap
molekulája.
Lente Gábor
grafikája